

श्री गुरु ग्रंथ साहिब

देवनागरी लिप्यंतर, पंजाबी शब्दांचे मराठी अर्थ
व
मराठी भावानुवाद

खंड २

विनायक लिमये
तारासिंह गोरोवाडा

प्रकाशक

सिख धर्म प्रचार कमिटी, पुणे

१०३७ गुरुनानकमार्ग, धनकवडी, पुणे - ४११०४३

फोन : (नि.) (०२०) २४३७५२९६

मोबाईल. : ९८२२८६७७७८

प्रकाशक :

तारासिंघ गोरोवाडा

सिख धर्मप्रचार कमिटी, पुणे
घ. क्र. १०३७, धनकवडी, पुणे ४३.
फोन : (नि.) (०२०) २४३७५२९६
मोबाईल. : ९८२२८६७७७८

© सर्व हक्क प्रकाशकांचे आधीन

अक्षरजुळणी :

का. वि. शिगवण
अक्षरवेल
सी १८, प्लॉट नं. ५७२, सर्व्हे नं. १२९,
श्री गणेश सोसायटी, दत्तवाडी, पुणे ३०.

खंड २ प्रथमावृत्ती : फेब्रुवारी २००९

मुद्रण :

शेखर धुमाळ
ओंकार प्रिटींग अँड बाईडिंग
१४६/८ गारमाळ, धायरी, पुणे ४१.

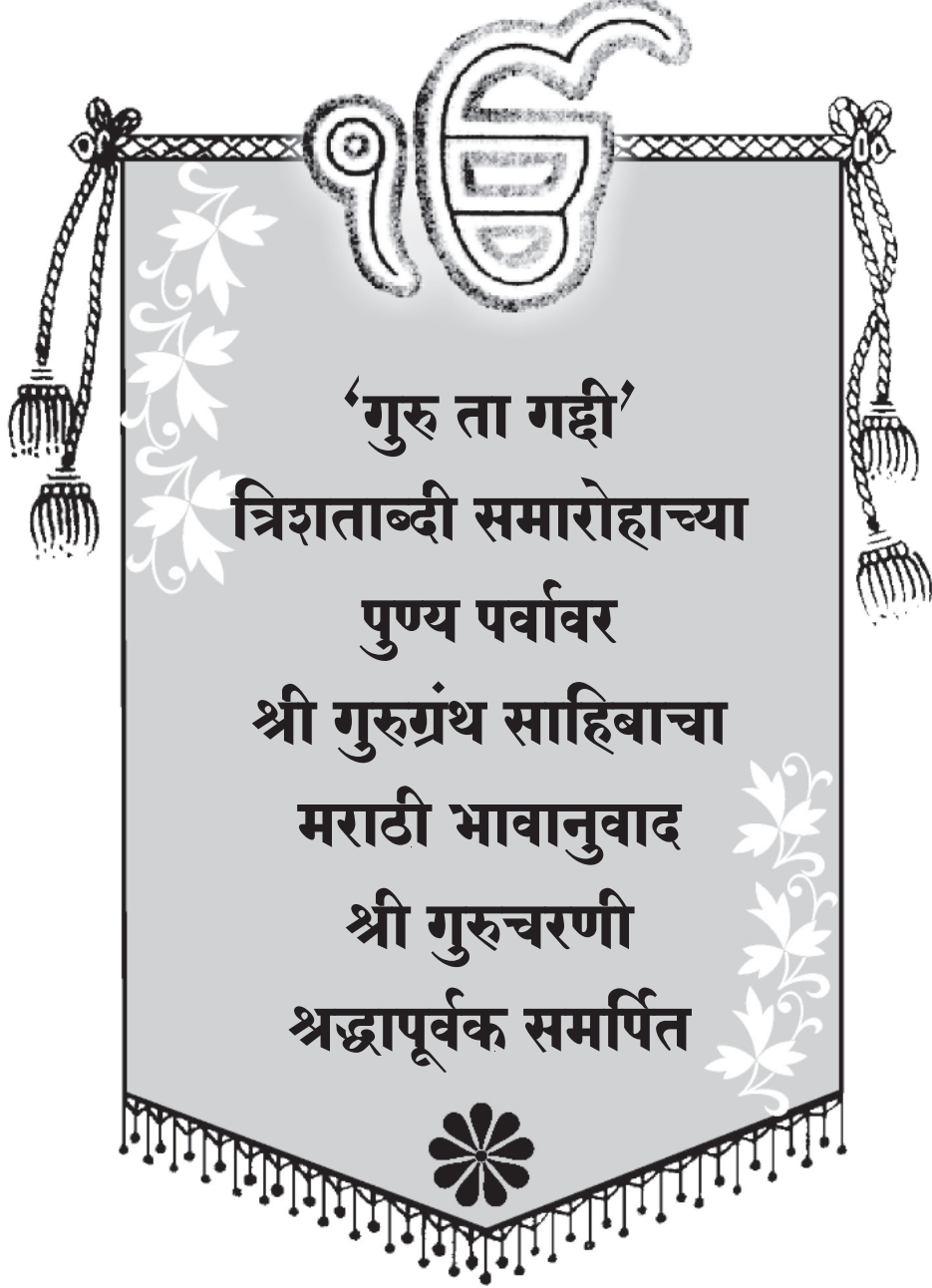
मुद्रित संशोधन :

विवेक विसाळ
१२५ सोमवार, पुणे ४११०३३
मो. - ९४ २३ ५७ ४५ ३८

देणगी मूल्य रुपये २५०/-
सातही खंडांचे एकत्रित देणगी मूल्य रु. १५००/- फक्त

गुरुवाणी ही ईश्वरीय वाणी आहे. त्याचा योग्य आदर व्हावा.

[दोन] खंड २

प्रकाशकीय

ऑक्टोबर २००८ मध्ये श्री गुरु ग्रंथ साहिबच्या मराठी भावानुवादाचा प्रथम खंड वाचकांना सादर केल्यानंतर लगेचच हा दुसरा खंड वाचकांस आम्ही सादर करत आहोत. असेच इतर सर्व खंड आम्ही शक्य तितक्या त्वरेने वाचकांना सादर करणार आहोत.

ह्या अनुवादाचे कामी श्री. विनायकराव लिमये यांचे आम्हास बहुमोल सहकार्य लाभले. आम्ही त्यांचे आभारी आहोत. अक्षरजुळणी 'अक्षरवेल'चे श्री. का. वि. शिगवण ह्यांनी केले आहे. मुद्रण संशोधन श्री. विवेक धुमाळ व सौ. माधवी जोशी ह्यांनी केले आहे. मुद्रण ऑकार प्रिंटिंग अँड बाइंडिंगचे श्री. शेखर धुमाळ यांनी केले आहे. आम्ही ह्या सर्वांचे आभारी आहोत.

ह्या खंडाचे प्रकाशनासाठी ज्या हितचिंतकांनी आर्थिक सहाय्य केले आहे त्यांचेही आम्ही ऋणी आहोत.

ह्याशिवाय इतर अनेकांनी अनेक प्रकारे सहाय्य केले आहे. त्या सर्वांचे शीख धर्म प्रचार कमिटी अत्यंत ऋणी आहे.

स. तारसिंघ गोरोवाडा

कार्याध्यक्ष

सिख धर्म प्रचार कमिटी पुणे.

अनुवादकाचे मनोगत

श्री गुरु ग्रंथ साहिबच्या मराठी भाषानुवादाचा प्रथम खंड ऑक्टोबर २००८ मध्ये 'गुरु ता गद्दी' त्रिशताब्दी समारोहाच्या प्रसंगी आम्ही वाचकांना सादर केला होता. आज द्वितीय खंड वाचकांना देताना आम्हास आनंद होत आहे.

प्रथम खंडात आम्ही श्री गुरु ग्रंथ साहिबच्या पहिल्या १५० पानांचा (अंगांचा) भावानुवाद दिला होता. आज त्यापुढील श्री गुरु ग्रंथ साहिबमधील १५१ ते ३४६ पर्यंतच्या पानांचा भावानुवाद ह्या द्वितीय खंडात दिला आहे. त्याचबरोबर श्री गुरु अमरदास, श्री गुरु रामदास व श्री गुरु अरजनदेव यांची संक्षिप्त चरित्रेही दिली आहेत. ती वाचकांना प्रेरक होतील अशी आमची खात्री आहे. विशेषतः श्री गुरु अरजन देवांनी धर्मासाठी केलेले बलिदानाने वाचकांचा माथा त्यांच्यापुढे अत्यंत आदराने विनम्र होईल.

प्रथम खंडात रागाबाहेरील जपु, सोदर, सोपुरखु, सोहिला तसेच सिरी श्रीराग व माझ रागातील पदांचा समावेश केला आहे. तर द्वितीय खंडात केवळ एकमात्र गउडी (गौरी) रागाचा समावेश आहे. ह्या खंडातील अत्यंत महत्त्वाची रचना म्हणजे श्री गुरु अरजन देवांची 'सुखमनी' ही रचना होय. (खंड पान २७८) ह्यास शीख बांधव आदराने 'सुखमनी साहिब' असे म्हणतात. प्रथम खंडातील 'जपुजीसाहेब' व द्वितीय खंडातील 'सुखमनी साहिब' ह्या दोनही रचना शीख बांधवांच्या रोजच्या पठणात असतात. संपूर्ण गुरु ग्रंथाचे सारच जणू ह्या रचनांमध्ये सामावलेले आहे असे म्हटले तर ती मुळीच अतिशयोक्ती होणार नाही. ज्याला ह्या दोन रचना नीट समजल्या त्यास पूर्ण गुरु ग्रंथ साहिब समजला असे म्हणणेही वावगे ठरणार नाही.

द्वितीय खंडाची आणखी काही वैशिष्ट्ये याठिकाणी मुद्दाम नमूद करावीशी वाटतात. ह्याखंडात बावन अखरी (बावन अक्षरे) ही रचना दोनदा आली आहे. पहिली आहे श्री गुरु अरजन देवांची (खंड पान २४४) व दुसरी आहे भक्त कबीरांची (खंडपान ४९२) दोघांमध्ये सुमारे पावणे दोनशे वर्षांचे अंतर आहे. (श्री गुरु अरजनदेव जन्म १५८१ भक्त कबीर जन्म १३९८ ह्या दोघा महापुरुषांमध्ये काळाचे एवढे प्रदीर्घ अंतर असले तरी विचारात खूपच साम्य दिसून येते ह्यातून भारतीय संस्कृती किती एकात्म आहे हे दिसून येते. तसेच 'संत दिसती वेगळाले तरी ते अंतरी मिळाले' ह्याचे प्रत्यंतर येते. भारतीय अध्यात्मिय विचारांचा प्रवाह संपूर्ण भारतात एकच आहे हे ही कळून येते. तीच गोष्ट श्री गुरु अरजन देवांची 'थिती' ही रचना (खंड पान २९६) व भक्त कबीर यांची 'थिती' (खंड पान ५०१) ह्यात दिसून येते. प्रभूनाम उच्चारण्यासाठी प्रभूभक्ती करण्यासाठी कोणतीही तिथी कोणताही दिवस वाईट नाही. असे सांगून ह्या दोनही महापुरुषांनी प्रत्येक तिथीचे अध्यात्मिक महात्म्य वर्णन केले आहे.

श्री गुरु रामदासजी यांची करहले (खंड पान २०७) ही रचनाही वैशिष्ट्यपूर्ण आहे. पातंजली मुनींनी आपल्या 'पातंजली योगसूत्र' या ग्रंथात मनाचे वर्णन करताना 'मन एव मनुष्याणाम कारणं बंध मोक्षयो !' असे म्हटले आहे. ह्या मनाच्या वक्रगतीचे सुरेख वर्णन करहले ह्या काव्यात दिसून येते. 'मन जिंकले त्याने सर्व काही जिंकले' असे म्हणतात. प्रभू प्राप्तीसाठी मनः संयमन नितांत आवश्यक आहे. ते कसे साध्य करावे ह्याचे मार्गही ह्यात सांगितले आहेत.

ह्या द्वितीय खंडात भक्त कबिरांच्या सत्याहतर पदांचा समावेश केलेला आहे. संपूर्ण गुरु ग्रंथात भक्त कबीरांची ५४१ पदे समाविष्ट आहेत. ह्यावरून कबीर वचनांचे महत्त्व वाचकांचे ध्यानी यावे.

द्वितीय खंड वाचकांचे हाती देताना त्यामधील विशेष भागाकडे लक्ष वेधण्यासाठी हे लिहित आहे.

॥ हरी ओम तत् सत् ॥

– विनायक लिमये

दूरभाष (०२०) २६९३२९०९

[पाच] खंड २

सिख धर्म प्रचार कमिटी, पुणे

गुरुनानकमार्ग, १०३७ धनकवडी, पुणे - ४११०४३

नोंदणी क्र. ए - ४५५७ दि. २६-४-२००६

सन्माननीय विश्वस्त

अध्यक्ष

सरदार गुरनामसिंघ जैमलसिंघ होरा

मो.: ९३२५६३६१३६

कार्याध्यक्ष

सरदार तारासिंघ गुरादित्तमल गोरोवाडा

कोषाध्यक्ष

सरदार कुलजीतसिंघ अत्तरसिंघ चौधरी

सचीव

सरदार चरणजीतसिंघ जसवंतसिंघ साहनी

विश्वस्त

सरदार जगजीतसिंघ हरिसिंघ खालसा

सरदार इकबालसिंघ तारासिंघ गोरोवाडा

श्री. विनायक नारायण लिमये

वाचन सुरु करण्यापूर्वी वाचकांस सूचना

वाचक हो,

श्री गुरु ग्रंथ साहिब हा ग्रंथ पंजाबी भाषेत व गुरुमुखी लिपीत लिहिलेला आहे. मराठी वाचकास गुरुमुखी लिपीचे ज्ञान नसल्याने मूळ ग्रंथ वाचता येत नाही म्हणून आम्ही तो देवनागरी लिपीत लिप्यांतर करून छापला आहे. त्यामुळे मराठी वाचकास तो वाचणे सुलभ होईल असे वाटते.

पंजाबी भाषेत ल, क्ष व ज ही अक्षरे नाहीत 'ळ' ऐवजी 'ल' लिहितात. क्ष ऐवजी ख लिहितात तर 'ज्ञ' ऐवजी 'गिय' लिहितात उदा. 'आज्ञा' शब्द 'अगिया' असा लिहितात.

पंजाबी भाषेत जोडाक्षरे नसतात. 'नमस्कार' हा शब्द 'नमसकार', 'बक्षीस' हा 'बखसीस' असा लिहितात. 'विद्या' हा शब्द 'विदिआ' असा लिहितात.

पंजाबी भाषेत शब्दाच्या शेवटच्या अक्षरास 'इ' कार अथवा 'उ' कार लागला असेल तर त्याचा उच्चार करत नाहीत. उदा- 'जपु' ह्याचा उच्चार 'जप' असा करतात 'जुगादि' ह्याचा उच्चार 'जुगाद' असा करतात.

पंजाबी भाषेचे आणखी एक वैशिष्ट्य म्हणजे शब्दाच्या आधी 'अ' 'स' ही अक्षरे लावणे. त्यामुळे मात्र मराठी वाचकाच्या मनात गोंधळ निर्माण होणे शक्य आहे. उदा. 'असथिरु' म्हणजे मराठी वाचकास अस्थिर असे वाटेल, पण तो खरा 'स्थिर' अशा अर्थी आहे. तसेच 'अकृतग्य' 'कृतज्ञ' ह्या अर्थी पंजाबीत वापरतात. 'स्त्री' ऐवजी 'इसतरी' असे लिहितात.

पंजाबी भाषेत बहुतांश शब्द मूळ संस्कृत भाषेतून आले आहेत. त्यामुळे ते मराठी वाचकास समजणे सोपे जातील. काही शब्द फारशी आहेत. ते संदर्भावरून समजू शकतात. काही अवघड पंजाबी शब्दांचे अर्थ आम्ही पदाचे खाली दिले आहेत.

वरील सूचना लक्षात घेऊन पदाचे वाचन केल्यास मराठी वाचकास पद वाचणे व अर्थ समजणे सोपे होईल असे वाटते.

[आठ] खंड २

श्री गुरु ग्रंथ साहिब

खंड - २

अनुक्रमणिका

राग गउड़ी

राग गउड़ी गुआरेरी महला १ चउपदे दुपदे

भऊ मुचु भारा वडा	१
डरि घरु घरि डरु	१
माता मति पिता संतोख	२
पउणै पाणी अगनी	३
सुणि सुणि बूझै मानै	४
जातो जाइ कहा ते आवै	५
कामु क्रोधु माइआ महि	६
उलटिओ कमल ब्रहमु	७
सतिगुर मिलै सु मरणु	७
किरतु पइआ नह	८
जिनि अकथु कहाइआ	९
जनमि मरै त्रै गुण	९
अंम्रितु काइआ रहै	१०
अवरि पंच हम एक	१२
मुंद्रा ते घट भीतरि मुंद्रा	१२
अउखध मंत्र मूलु मन	१३
कत की माई बापु कत	१४
रैणि गवाई सोइ कै	१५
हरणी होवा बनि बसा	१६
जै घरि कीरति आखी	१७

राग गउड़ी गुआरेरी महला ३ चउपदे

गुरि मिलिऐ हरि	१८
गुर ते गिआनु पाए	१९
सु थाउ सचु मनु	१९
इकि गावत रहे मनि	२०

मनु मारे धातु मरि	२१
हउभै विचि सभु जगु	२२
सो कउ विसरै जिसके	२३
तू अकथु किउ कथिआ	२३
एकसु ते सभि रूप हहि	२४
मनमुखि सूता माइआ	२५
सचा अमरु सचा पाति	२६
जिना गुरमुखि धिआइआ	२७
गुर सेवा जुग चारे हो	२७
सतिगुर मिलै वड	२८
जैसी धरती ऊपरु	२९
सभु जगु कालै वसि है	३०
पेईअडै दिन चारि	३०
सतिगुर ते गिआनु	३१

गउड़ी गुआरेरी महला ४ चउथा चउपदे

पंडितु सासत सिभ्रित	३३
निरगुण कथा कथा है	३४
माता प्रति करे पुतु	३४
भीखक प्रीति भीख प्रभ	३५
सतिगुर सेवा सफल	३६
हरि आपे जोगी डंडा	३७
साहुी हमारा तू धरीणी	३८
जिउ जननी गरभु	३९
किरसाणी किरसाणु	४०
नित दिनसु राति	४०
हमरै मनि चिति हरि	४१
कंचन नारी महि जीउ	४३

जिउ जननी सुत जणि	४४	प्राणी जाणै इहु	७१
जिसु मिलिऐ मनि हो	४५	तउ किरपा ते मारगु	७२
हरि दइआलि	४५	आन रसा जेते तै चाखे	७२
जगजीवन अपरंपर	४६	मनु मंदर तन साजी	७३
करहु किरपा जगजीवन	४७	रैणि दिनसु रहै इक	७४
तुम दइआल सरब	४८	तूं मेरा सखा तूं ही मेरा	७५
मेरे मन सो प्रभु सदा	४८	बिआपत हरख सोग	७५
हमरे प्रान वसगति	४९	नैनहु नीद पर द्रिसटि	७६
इहु मनूआ खिनु न	५०	जा कै वसि खान सुलतान	७७
कामि करोधि नगर	५१	सतिगुर दरसनि	७८
इसु गड़ महि हरि	५२	साध संगि जपिओ	७९
हरि हरि अरथ सरी	५३	बंधन तोड़ि बोलावै	७९
हम अहंकारी अहंकार	५४	जिसु मनि वसै तरै	८०
गुरमति बाजै सबदु	५४	जीअ जुगति जाकै	८१
गुरमुखि जिंदू जपि	५५	गुरपरसादि नामि	८२
आउ सखी गुण काम	५६	हसत पुनीत होहि	८२
मन माही मन माही	५७	राग गउड़ी गुआरेरी महला ५ चउपदे दुपदे	
चोजी मेरे गोविंदा चोजी	५८	जो पराइओ सोई	८३
मै हरिनामै हरि	५९	कलजुग महि मिलि	८४
मेरा बिरही नामु	६०	हम धनवंत भागठ	८४
राग गउड़ी गुआरेरी महला ५ चउपदे		डरि डरि मरते जब	८५
किन बिधि कुसलु होतु	६१	जा का मीत साजु है	८५
किउ भ्रमीऐ भ्रमु किस	६२	जा कै दुखु सुखु सम करि	८६
कई जनम भए कीट	६३	अगम रूप का मन	८६
करम भूमि महि बोअहु	६४	कवन रूपु तेरा	८७
गुर का बचनु सदा	६४	आपन तनु नही	८८
जिनि कीता माटी ते	६५	गुर के चरण ऊपरि	८८
तिसकी सरणि नाही	६६	रे मन मेरे तू ताकउ	८८
सुणि हरि कथा उतारी	६७	मीतु करे सोई हम	८९
अगले मुए सि पाछै	६७	जाकउ तुम भए सम	८९
अनिक जतन नही होत	६८	दुलभ देह पाई वड	९०
बहुत दरब करि मनु	६९	का की माई का को बाप	९०
बहु रंग माइआ बहु	७०	वडे वडे जो दीसहि	९१

पूरा मारगु पूरा	९१	खादा पैनदा मूकरि	१०७
संत की धूरि मिटै अघ	९२	अपने लोभ कउ कीनो	१०८
हरिगुण जपत कमलु	९२	कोटि बिघन हिरे खिन	१०८
एकसु सिउ जाका मनु	९३	करि किरपा भेटे गुर	१०९
नामु भगत कै प्रान	९३	बिखै राज ते अंधुला	१०९
संत प्रसादि हरि नामु	९४	आठ पहर संगी	११०
कर करि टहल रसना	९४	थाती पाई हरि को	११०
जाकउ अपनी किरपा	९५	जलि थलि महीअलि	१११
छाडि सिआनप बहु	९५	हरि हरि नामु मजनु	१११
राखि लीआ गुरि पूरे	९६	पउ सरणाई जिनि	११२
अनिक रसा खाए जैसे	९६	बाहरि राखिओ रिदै	११२
कलि कलेस गुर	९७	धनु इहु थानु गोविंद	११३
साध संगि ताकी	९७	जो प्रानी गोविंदु	११३
सूके हरे कीए खिन	९८	हरि के दास सिउ	११४
ताप गए पाई प्रभि	९८	सा मति निरमल कहीअत	११४
भले दिनस भले	९९	ऐसी प्रीति गोविंद	११५
गुर का सबदु	९९	राम रसाइणि जो जन	११५
जिसु सिमरत दूखु सभु	१००	नितप्रति नावणु राम	११६
भै महि रचिओ सभु	१००	सो किछु करि जितु मैलु	११६
तुमरी क्रिपा ते जपीऐ	१०१	जीवत छाडि जाहि	११७
कण बिना जैसे थोथर	१०१	गरीबा उपरि जि	११७
तू समरथु तूं है मेरा	१०१	महजरु झूठा कीतोनु	११८
ताका दरसु पाईऐ	१०२	जन की धूरि मनि मीठ	११८
हरि सिमरत तेरी	१०२	जीवन पदवी हरि के	११९
हिरदै चरन कमल	१०३	सांति भई गुर गोविंदि	११९
गुर जी के दरसन	१०३	नेत्र प्रगासु कीआ	१२०
करै दुहकरम दिखावै	१०४	धनु ओहु मसतक धनु	१२०
राम रंगु कदे उतरि	१०४	तूंहै मसलति तूंहै	१२०
सिमरति सुआमी	१०५	सतिगुरु पूरा भइआ	१२१
हरि चरनी जा का मनु	१०५	धोती खोल विछाए हेठि	१२१
हरि सिमरत सभि	१०६	थिरु घरि बैसहु हरि	१२२
जिस का दिआ पैने	१०६	हरि संगि राते भाहि	१२२
प्रभ के चरन मन माहि	१०७	उदमु करत सीतल	१२३

कोटि मजन कीनो	१२४	जोग जुगति सुनि	१३८
सिमरि सिमरि	१२४	अनूप पदारथु नामु	१३९
अपने सेवक कउ	१२५	दइआ मइआ करि	१३९
रागु गउड़ी चेती महला ५ दुपदे		तुम हरि सेती राते	१४०
राम को बलु पूरन भाई	१२५	सहजि समाइओ	१४१
भुजबल वीर ब्रह्म सुख	१२६	गउड़ी ६ महला ५	
राग गउड़ी बैरागनि महला ५		पारब्रह्म पूरन परमेसुर	१४१
दय गुसाई मीतुला तुं	१२६	राग गउड़ी १ पूरबी महला ५	
राग गउड़ी बैरागणि रहोए के छंत के घरि महला ५		हरि हरि कबहू न मनहु बिसारे	१४२
है कोई राम पिआरो गावै	१२७	राग गउड़ी चेती १ महला ५	
राग गउड़ि पूरबी महला ५		सुखु नाही रे हरि	१४३
कवन गुन प्रन पति मिलउ	१२८	मन धर तरबे	१४४
प्रभ मिलावे कउ प्रीति.	१२८	दीबानु हमारो तुही	१४४
निकसु रे पंखी सिमरि	१२९	जीअरे ओल्हा नाम का	१४५
हरि पेखन कउ	१२९	बारनै बलिहारनै	१४५
राग गउड़ी पूरबी १ महला ५		हरि हरि हरि आराधीए	१४६
किन बिधि मिलै	१३०	मन राम राम गुन	१४६
ऐसो परचउ पाइओ	१३१	रसना जपीए एक	१४७
गउड़ी २, महला ५		गउड़ी २ महला ५	
अउधु घटै दिनसु	१३२	जा कउ बिसरै राम नाम	१४७
राखु पिता प्रभ मेरे	१३३	गरबु बडो मूल इतनो	१४८
ओहु अबिनासी राइआ	१३३	गउड़ी ३ महला ५	
गउड़ी ३ महला ५		मोहि दासरो ठाकुर को	१४८
छोडी छोडी रे बिखिआ के रसुआ	१३४	हे कोई ऐसा हउमै तोरै	१४९
गउड़ी ४ महला ५		चिंतामणि करुणामय	१४९
तुझ बिनु कवनु हमारा	१३५	गउड़ी पूरबी ४, महला ५	
तुझ बिनु कवनु रिझावे	१३६	मेरे मन सरणि प्रभू	१५०
मिलहु पिआरे जी	१३६	मेरे मन गुरु गुरु	१५०
हउ ताकै बलिहारी	१३७		

राग गउड़ी महला ५		साधो राम सरनि	१६७
त्रिसना बिरले ही की	१५१	मन रे कहा भइओ तै	१६८
सभहू को रसु हरि हो	१५२	नरु अचेत पाप ते डरु	१६८
गुन कीरति निधि	१५२		
मातो हरि रंगि मातो	१५३		
रागु गउड़ी मालवा महला ५		रागु गउड़ी असटपादिआ महला १	
हरि नाम लेहु मीता	१५३	गउड़ी गुआरेरी	
रागु गउड़ी माला १ महला ५		निधि सिधि निरमल	१६९
पाइओ बालबुधि	१५४	तुझ सिधि निरमल	१७०
भावनु तिआगिओ री	१५५	तुझ बिनु कोइ न	१७०
पाइआ लाल रतनु	१५६	मन कुंचरु काइआ	१७१
उबरत राजा राम	१५६	मूए कउ कहु मारे	१७१
मो कउ इह बिधि को	१५७	ना मनु मरैन	१७२
हरि बिनु अवर क्रिआ	१५८	संपउ संचीभए विकार	१७३
माधउ हरि हरि हरि	१५८	हउमै करतिआ नह	१७४
रागु गउड़ी माझ १ महला ५		तन महि साचो	१७५
दीन दइआल दमोदर	१५९	दूजी माइआ जगात	१७५
आउ हमारै राम	१६०	करि किरपा मेरा चितु	१७६
सुणि सुणि साजन मन	१६१	अधिआतम करम करे	१७६
रागु गउड़ी माझ २ महला ५		भैरचि रहे न बाहरि	१७७
तू मेरा बहु माण करत	१६१	खिमा गही ब्रतु सील	१७७
दुख भंजनु तेरा नामु	१६२	नर निह केवल निरभउ	१७८
हरि राम राम राम	१६३	ऐसो दासु मिलै सुखु	१७९
मीठे हरि गुण गाउ	१६३	गुरु समझावै सोझी होई	१७९
रागु गउड़ी महला ९		ब्रह्मै गरबु कीआ	१८०
साधो मन का मान	१६४	जरासंधि कालजमुन	१८१
साधो रचना राम	१६५	चोआ चंदनु अंकि	१८२
प्रानी कउ हरि जसु	१६५	हैवर गैवर नेजे वाजे	१८२
साधो इहु मनु गहिओ	१६६	सेवा एक न जानसि	१८३
साधो गोबिंद के गुन	१६६	परघरि चीतु मनमुखि	१८४
कोऊ माई भूलिआ मनु	१६७	हउ करि मरे न	१८५
		बिनु दम के सउदा	१८६
		हउमै करत भेखी	१८६
		सचु करण गुरु भरमु	१८७
		प्रथमे ब्रह्मा कालै घरि	१८७

निहचलु एक सचा	१८८	रागु गउडी पूरबी महला ४ करहले	
बोलहि साचु	१८९	करहले मन परदेसीआ	२०७
भोजनु नामु निरंजन	१९०	मन करहला तुं मीतु मेरा	२०८
रामि नामि चितु	१९१	मन करहला वीचारीआ	२०८
सरब जीआ महि	१९१	मन करहला तूं चंचला	२०९
गउडी बैरागणि महला १		रागु गउडी गुआरेरी महला ५	
जिउ गाई कउ गोइली	१९१	असटपदीआ	
निजघरि महलु अपार	१९२	जब इहु मन महि	२१०
गुर परसादी बूझि ले	१९३	जब इनि किछु करि माने	२११
आवत कउ जाता कहै	१९३	गुर सेवा ते नामे लागा	२११
गउडी गुआरेरी महला ३		जासु जपत रतनु हरि	२१२
असटपदीआ		गुर का सबदु रिद	२१३
मनका सूतकु दूजा भाऊ	१९४	सहजे ग्रिह महि	२१३
सतिगुरु सेविऐ	१९५	प्रथमे गरभ वास ते	२१४
गुरमुखि सेवा प्रान	१९५	जाति वरन तुरक	२१५
मनमुखि डंफु बहुतु	१९६	जो इसु मारे सोई सूग	२१५
इसु जुग का धरमु	१९७	जो इसु मारे सु जीवन	२१६
माइआ मोहि नटि	१९७	हरि सिउ जुरै त सभु	२१७
ब्रह्मा मुलु वेद	१९८	जा कै कामि उतरै	२१७
गुरमुखि जिमकालु	१९९	बिनु सिमरन जैसे	२१८
ब्रह्मा वेदु पडै	२००	बिनु सिमरन गरधभ	२१८
जमूआ न जोहै	२००	गुरुकै बचनि मोहि	२१९
त्रै गुण वखाणै	२०१	गुर कै बचनि कीनो	२१९
अंतरि साचु बाहरि	२०२	तसु गुर कउ	२२०
नामु अमोलकु गुरमुखि पावै	२०३	तिसु गुर कै ग्रिही	२२०
तू करता मै अवरु	२०३	मिलु मेरे गोविंद अपना	२२०
मन ही मनु सवारिआ	२०४	नाम संगि मनि प्रीति	२२१
ध्रिगु ध्रिगु ग्रिहु	२०५	आदि मधि जो अंति	२२१
रागु गउडी बैरागणि महला ३		माइआ सिलक काटी	२२२
सतिगुर ते जो मुह फेरे ते	२०५	रागु गउडी माइ महला ५	
सतिगुर ते जो मुहू फेरे आइ	२०६	खोजत फिरे असंख	२२२
		चहु दिसि जपिऐ नाउ	२२३

गउडीमहला ५		सुणि सखीए मिलि उदमू	२४३
नाराइण हरि रंग रंगो	२२३	सखी इछ करी नित सुख	२४३
नैन अलोवउ साध जनो	२२४	गउडी बावन अखरी महला ५	
हरि हरि गुरु गुरु	२२४	गुरदेव माता गुरदेव पिता	२४४
भउ खंडनु दुख भंजनो	२२५	आपहि कीआ कराइआ	२४५
रंग संगि बिखिआ के	२२५	निरंकार आकार आपि	२४५
भाई मीत बंधप सखे	२२५	सेई साह भगवंत	२४६
रागु गउडी पूरबी छंत महला १		धनु धनु कहा पुकारले	२४६
मुघ रैणि दुहेलडीआ	२२६	अनिक भेख अरु डिआन	२४७
मिलु सखी सहेलडीओ	२२७	आवन आए स्त्रिसटि महि	२४७
सुणिनाह प्रभू जीउ	२२८	आवत हुकमि बिनास	२४८
माइआ मोहणी नीघरीआ	२२८	किरत के मावन सुभ असुभ	२४८
रागु गउडी पूरबी छंत महला ३		रचि रहे बनिता बिनोद	२४९
साधन बिनउ करे जीउ	२२९	टूटे बंधन जासु के	२४९
धन एकलडी जीउ	२३०	लालच झूठ बिकार	२५०
पिर बिनु खरी निमाणी	२३०	लाल गुपाल गोबिंद प्रभ	२५१
कामणि पिरहु भुली जीउ	२३२	आतम रसु जिह जानिआ	२५१
कामणि हरि रसि बेध जीउ	२३३	यासु जपत मनि होइ अनंदु	२५२
आवहु दइआ करे जीउ	२३३	अंतरि मन तन बसिर हे	२५२
माइआ सरु सबलु	२३४	अति सुंदर कुलीन चतुर	२५३
राम नाम बिनु को थिरु	२३५	कुंट चारि दिसि भ्रमे	२५३
गुर की सेवा करि	२३६	खात खरचत बिलछत रहे	२५४
एहविडाणी चाकरी	२३७	गनि मिनि देखु	२५५
रागु गउडी छंत १ महला ५		घोखे सासत्र वेद सभ	२५५
मेरै मनि बैरागु भइआ	२३८	इणि घाले सभ दिवस	२५६
हउ मनु अरपी सभु तनु	२३९	चिति चितवउ चरणार बिंद	२५७
मोहन तेरे ऊचे मंदर	२४०	छाती सीतल मनुसुखी	२५७
मोहन तुघु सत संगति	२४०	जोर जुलम फूलहि घनो	२५८
गउडी ३ महला ५		झालाघे उठि नामु जपि	२५९
पतित असंख पुनीत करि	२४१	अतन करहु तुम अनिक	२५९
चेति मना परिब्रहमु परमेसरु	२४२	टूटे बंधन जनम मरन	२६०
		ठाक न होती तिनहु दरि	२६०
		डंडउति बंदन अनिक बर	२६१

ढाह न लागे दरम राइ	२६१	प्रभ का सिमरनु सभ ते	२८०
जह साधु गोबिंद भजनु	२६२	प्रभ कउ सिमरहि से धनवंते	२८१
तनु मनु धनु अरपउ	२६३	प्रभ के सिमरहि से पर उपकारी	२८१
थाके बहु बिधि घातले	२६३	प्रभ के सिमरनि कारज पूरे	२८२
दासह एकु निहारिआ	२६४	हरि सिमरनु करि	२८२
धर जीअरे इक टेक तू	२६५	दीन दरद दुख भंजन	२८३
नानक नामु नामु जपि	२६५	जह मात पिता सुत	२८३
पति राखी गुरि पारब्रह्म	२६६	सगल स्त्रिसटि को राजा	२८४
फाहे काटे मिटे गवन	२६६	छुटत नही कोटि लख	२८४
फफा फिरत फिरत	२६७	जिह मारग के गने	२८५
बिनउ सुनहु तुम पारब्रह्म	२६७	भगत जना की बरतनि	२८५
भै मंजन अघ दूख नास	२६८	हरि का नामु जन कउ	२८६
माइआ डोलै बहु बिधी	२६८	हरि हरि जन कै मालु	२८६
मति परि परधान ते	२६९	पारजातु इहु हरि को नाम	२८७
यार मीत सुनि साजनहु	२६९	बहु सासत्र बहु सिम्रिती	२८७
रोसु न काहू संग करहु	२७०	जाप ताप गिआन	२८७
लालच झूठ बिखै	२७१	नउ खंड प्रिथमी फिरै	२८८
वासुदेव सरबत्र मे ऊन	२७१	मन कामना तीरथ	२८८
हउ हउ करत बिहानीआ	२७२	बहुत सिआणप जम जा	२८९
साधु की मन ओट गहु	२७३	चारि पदारथ जे को	२८९
खुदी मिटी तब सुख भए	२७३	सगल पुरख महि	२९०
सति कहउ सुनिमन मेरे	२७४	निरधन कउ धनु	२९०
हरि हरि मुख ते बोलना	२७४	सरब धरम महि	२९१
लेखै कतहिन छूटीऐ	२७५	निरगुनी आर इआनिआ सो	२९१
खात पीत खेळत हसत	२७५	रमईआ के गुन चेति	२९१
आए प्रभ सरनागती	२७६	जिह प्रसादि धर उपरि	२९२
हथि कलंम अंगंम	२७७	आदि अंति जो राखन हारु	२९३
गुरदेव माता गुरदेव पिता	२७७	रतनु तिआगि कउडी	२९३
गउडी सुखमनी महला ५		करतूती पसु की	२९४
आदि गुरए नमह	२७८	सुनि अंधा कैसे मारगु	२९४
सिमरउ सिमरि सिमरि	२७९	संगि सहाईसु आवै	२९५
सुखमनी सुख अंग्रित	२७९	तू ठाकुरु तुमपहि	२९५
प्रभ कै सिमरनि रिधि सिधि	२८०	देन हारु प्रभ छोडि कै	२९६

दस बसतूले	२९६	ब्रह्म गिआनी की कीमति	३१२
अगनत साहु अपनी	२९७	ब्रह्म गिआनी सभ सिसटि	३१२
अनिक भांति माइआ के	२९७	उरि धारै जो अंतरि	३१३
मिथिआ तनु धनु	२९८	मिथिआ नाही रसना	३१३
मिथिआ स्रवन पर निंदा	२९८	बैसनो सो जिसु उपरि	३१३
बिरथी साकत की	२९९	भगउती भगवंत भगति	३१४
रहत अवर कछु	२९९	सो पंडितु जो मनु	३१४
करउ बेनती पारब्रह्म	३००	बीज मंत्रु सरब को	३१५
काम क्रोध अरु लोभ	३००	जिस कै मनि पारब्रह्म	३१५
जिह प्रसादि छतीह	३०१	प्रभ की आगिआ आतम	३१६
जिह प्रसादि पाट पटंबर	३०१	पारब्रह्म के सगले ठाउ	३१६
जिह प्रसादि आरोग	३०२	उसतति करहि अनेक	३१७
जिह प्रसादि आभूखन	३०२	कई कोटि होए पूजारी	३१७
जिह प्रसादि करहि पुंन	३०२	कई कोटि भए अभिमानी	३१८
जिह प्रसादि सुनहि करन	३०३	कई कोटि सिध जती	३१८
जिह प्रसादि तुं प्रगटु संसारि	३०३	कई कोटि राजस	३१८
आपि जपाए जपै सो	३०४	कई पाताल के वासी	३१९
अगम अगाधि पारब्रह्म	३०४	कई कोटि भए बैरागी	३१९
साध कै संगि मुख	३०५	कई कोटि खाणी अरु	३२०
साध कै संगि अगोचरु	३०५	कई कोटि पारब्रह्म के	३२०
साध संगि दुसमन	३०६	करण कारण प्रभु एकु	३२१
साध कै संगि न कबहू	३०६	करन करावन करनै	३२१
साध कै संगि सभकुल	३०७	प्रभ भावै मानुख	३२१
साध कै संगि नही कछु	३०७	कहु मानुख ते किआ	३२२
साध कै संगि सुनउ	३०८	खिन महि नीच कीट	३२२
साध की महिमा बेद	३०८	इस का बालु नाही	३२३
मनि साचा मुखिसाचा	३०९	कबहू निरति करै	३२३
ब्रह्म गिआनी सदा निरलेप	३०९	कबहु होइ पंडितु	३२४
ब्रह्म गिआनी निरमल ते	३०९	कबहु साध संगति	३२४
ब्रह्म गिआनी सगल की	३१०	सुखी बसै मसकीनीआ	३२५
ब्रह्म गिआनी एक उपरि	३१०	जिस कै अंतरि राज	३२५
ब्रह्म गिआनी कै एकै	३११	धनवंता होइ करि	३२५
ब्रह्म गिआनी ब्रह्म का	३११	कोटि करम करै	३२६

जब लगु जानै मुझ	३२६	अबिनासी प्रभू मन	३४१
सहस्र खटे लख कउ	३२७	मनसा पूरन सरना	३४१
करन कराबन करनै हारु	३२७	जा की लीला की मिति	३४२
आपि उपदेसै समझै	३२८	नाना रूप नाना जा के	३४२
सति सति सति प्रभु	३२८	नाम के धारे सगले	३४३
संत सरनि जो जनु	३२९	रूपु सति जा का	३४३
संत कै दूखनि आरजा	३२९	सति बचन साधु	३४४
संत के दुखन ते	३२९	बिसमन बिसम भए	३४४
संत का निंदकु महा	३३०	आदि सचु जुगा दि सचु	३४४
संत का दोखी सदा	३३०	चरन सति सति	३४५
संत का दोखी अध	३३१	सति सरूपु रिदै जिनि	३४५
संत का दोखी इउ	३३१	ठाकुर का सेवकु	३४६
संत का दोखी बिगड	३३२	अपुने जन का परदा	३४६
सब घट तिस के	३३२	नी की कीरी महि कल	३४७
तजहु सिआनप सुरि	३३३	बारं बार बार प्रभु	३४७
मानुख की टेक ब्रिथी	३३३	बोलहु जसु जिहबा	३४८
उसतति मन महि	३३३	मन मेरे तिन की ओट	३४८
बडभागी ते जन	३३४	सति पुरखु जिनि जनिआ	३४८
गुर प्रसादि आपन	३३४	सतगुरु सिख की करै	३४९
जिस कउ हरि प्रभु	३३५	गुरु के ग्रिहि सेवकु	३४९
नह किछु जनमै नह	३३५	बीस बिसवे	३५०
जिन प्रभू जाता सु	३३५	सफल दरसनु पेखत	३५०
जो किछु करै सु	३३६	जिहबा एक उसतति	३५१
सरब कला भरपूर	३३६	इहु हरि रसु पावै	३५१
टूटी गाढन हार गोपाल	३३७	तपति माहि ठाढि बरताई	३५१
रुपवंतु होइ नाही	३३७	निरगुन आपि सरगुन भी	३५२
जिउ मंदर कउथामै	३३८	साथि न चालै बिनु	३५२
मन मूरख काहे बिललाईऐ	३३८	संत जना मिलि करहु	३५३
जिसु वखर कउ लैनि	३३९	जिसु धन कउ चारि	३५३
चरन साध के धोइ	३३९	मनु परबोधहु हरि	३५४
मिरतक कउ जीवालन हार	३४०	ततु बीचारु कहै जनु	३५४
जा कै मनि गुर की	३४०	संगि न चालिसि तै	३५४
रूप न रेख न रंगु	३४०	गुर की मति तूं	३५५

गुन गावत तेरी उतरसि	३५५	संत जना का पेखनु	३७०
एको जपि एको सालाहि	३५६	आपि सति की आ	३७०
फिरत फिरत प्रभ आइआ	३५६	सरब भूत आपि	३७१
जाचकु जन जाचै	३५६	इस ते होइ सु नाही	३७१
प्रभ की द्रिसटि महा	३५७	जो जानै तिसु सदा	३७२
सेवक की मनसा पूरी	३५७	पुरा प्रभु आराधिआ	३७२
सो किउ बिसरै जि	३५८	पूरे गुरु का सुनि	३७२
साजन संत करहु	३५८	खेम कुसल सहज आनंद	३७३
उपजी प्रति प्रेम रसु	३५९	उत्तम सलोक साध	३७३
प्रभ बखसंद दीन	३५९	सरनि जोगु सुनि	३७४
सरब बैकुंठ मुकति	३६०	प्रभ की उसति	३७४
सरगुन निरगुन निरंकार	३६०	खेम सांति रिधि नव निधि	३७४
जब आकारु इहु कछु	३६०	इहु निघानु जपै	३७५
जब होवत प्रभ केवल	३६१	जिसु मनि बसै	३७५
अभिनासी सुख आपन	३६१		
जह निरमल पुरखु	३६२	थिती गउडी महला ५ सलोकु	
जब अपनि सोभा	३६२	जलि थलि महीअलि	३७६
जह अछल अछेद अभेद	३६३	करउ बंदना अनिक वार	३७७
जह आपि रचिओ परपंचु	३६३	तिनि बिआपहि जगत	३७७
जह अबिगतु भगतु	३६४	चतुर सिआण सुघडु	३७८
जीअ जंत के ठाकुरा आपे	३६४	पंच बिकार मन महि	३७९
आपि कथै आपि	३६४	खट सासत्र ऊचौ	३८०
जीअ जंत्र सभता	३६५	संत मंडल हरि जसु	३८१
पूरनि पूरि रहे	३६५	आठ पहर गुन	३८१
जनु लागा हरि	३६६	नाराइणु नह सिमरिओ	३८२
साधसंगि मिलि करहु	३६६	दस दिस खोजत	३८२
हलतु पलतु दुइ	३६७	एको एकु बखानी ऐ	३८३
तिस ते दूरि कहा	३६७	दुरमति हरि सेवा करी	३८३
मति पूरी अंम्रितु जा की	३६८	तीनि गुणा महिबिआपिआ	३८४
गिआन अंजनु गुरि दीआ	३६८	चारि कुंठ चउदह भवन	३८४
संत संगि अंतरि प्रभु	३६८	आतमु जीता गुरमती	३८५
सो अंतरि सो बाहरि	३६९	पूरन कबहुन डोलता	३८५
बेद पुरान सिंम्रिति	३६९	दुख बिनसे सहसा गइओ	३८६

गउडी की वार महला ४

सतिगुरू पुरखु दइआलु है	३८७
विणु नावै होरु सलाहणा	३८८
मन अंतरि हउमै रोग है	३८८
मै मनि तनि प्रेमु	३८९
सुणि साजन प्रेम	३९०
हरि सति निरंजन अमरु है	३९१
सतिगुर धरती धरम है	३९२
इकु मनु इकु वरतदा	३९२
जिन हरि हिरदै सेविआ	३९३
सतगुर विचि वडी वडि आई	३९३
पुरे गुर का हुकमु न मंनै	३९४
सचुसचा सभ दू वडा है	३९५
हरिप्रभ का सभु खेतु है	३९५
सारा दिनु लालचि आटिआ	३९६
तु वेपरवाहु अथाहु है	३९७
सतिगुर की सेवा निरमलि	३९७
जिना अंदरि नामु निधानु	३९८
तू साहिब अगम दइआलु है	३९८
आगो दे सत भाउ न दिवै	३९९
गुर सतिगुर का जो सिखु	३९९
जो तुधु सचु धिआइदे	४००
मलु जूई भरिआ	४००
साहिबु जिस का नंगा	४०१
नानक वीचारहि संत जन	४०१
अंतरि हरि गुरू धिआइअ	४०२
सतिगुर सेती गणत जि	४०२
तू है सचा सचु तू	४०३
धुरि मारे पूरै सतिगुरू	४०३
जिन कउ आपि देइ	४०४
तू सचा साहिबु	४०५
जिसु अंदरि ताति पराई	४०५
होदै परतखि गुरू जो	४०६

जि होदै परतखि गुरू जो	४०७
काइआ कोटु अपारु है	४०७
जो निंदा करे सतगुर	४०८
वडभागी आ सोहागणी	४०८
सभिरस तिन कै	४०९
सा धरती भई हरीआवली	४०९
सचु सचा सतिगुरू	४१०
करि किरपा सतिगुरू	४१०
गुरुसिखा कै मनि	४१०
हउ आखि सलाही सिफति	४११
जिना अंदरि उमरथल	४११
अउगणी भारिआ सरीरु है	४१२
सालाही सचु सालाहणा	४१२
गउडी रागि सुलखणी	४१३
सत संगति महि हरि	४१३
हउमै जगतु भुलाइआ	४१४
सचु सचे की सिफति	४१४
साकत जाइ निवहि	४१५
सतिगुरू पुरखु अगंमु है	४१५
सचु सुतिआ जिनी	४१६
किआ सवणा कीआ जागणा	४१६
सतिगुरू सेवीए आपणा	४१७
सचु सचे के जन	४१७
मनमुखु प्राणी मुगधु है	४१८
गुरू सालाही आपणा	४१८
सचु सचा कुदरति	४१८
मै मनु तनु खोजि	४१९
इहु मनुआ द्रिडु करि	४१९
जिनि गुरू गोपिआ आपणा	४२०
मनमुख अगिआनु	४२१
जिन के चित कठोर हहि	४२१
रहदे खुहदे निंदक	४२२
सेवक सचे साह के	४२२

नरक घोर बहु दुख	४२३	एकु जि साजनु मै कीआ	४४२
तपा न होवै अंद्रहु	४२४	भोरी भरमु वजाइ	४४३
हरि भगतां हरि	४२५	धंधडे कुलाह चिति	४४४
भगत जनां का राखा	४२५	तिंन भूख न का रहि	४४४
मनमुख मूलहु भुलिआ	४२६		
जिना अंदरि दूजा भाऊ	४२६	रागु गउडी भगतां की वाणी राउडी गुआरेरी	
नानक वीचारहि संत	४२७	श्री कबीर जीउके चद्रपदे १४	
गुर नानक हरिनामु	४२७	अब मोहि जलत	४४५
गुरमुखि गिआनु बिबेक	४२८	माधउ जल की पिआस	४४६
सतिगुर के जीअ की	४२९	जब हम एको एकु	४४६
तु सचा साहिबु	४२९	नगन फिरत जौ	४४७
गउडी की वार महला ५		संधिआ प्रात इसनानु	४४७
हरि हरि नामु जो	४३०	किआ जपु किआ तपु	४४८
भलके उठी पराहुणा	४३०	गरभवास महि कुलु नहि	४४९
जो तुधु भावै सो भला	४३१	अंधकार सुखि	४४९
चेताई तां चेति	४३१	जोति की जाति जाति	४५०
नानक सोई दिनसु	४३२	जो जनु परमिती परमनु	४५०
डिठडो हभ ठाइ	४३२	उपजै निपजै निपजि	४५१
अंतरि चिंता नैणी	४३३	अवर मूए किआ सोगु	४५१
चिडी चुहकी पहु फुटी	४३४	असथावर जंगम	४५२
खडखडीआ सुहाविआ	४३४	ऐसो अचरजु देखिओ	४५२
जिना सासि गिरासि	४३५	गउडी कबीर जी पंचपदे (२)	
जाचकु मंगै दानु	४३६	जिउ जलि छोडि बाहरि	४५३
सतिगुरि पूरै सेविऐ	४३६	चोआ चंदन मरदन	४५३
कामु न कर ही आपणा	४३७	गउडी कबीर जी तिपदे चारतुके २	
नानक आए से परवाणु	४३८	जम ते उलटि भए है	४५४
उठंदिआ बहदिआ	४३८	पिंड मूए जीउ किह	४५५
जाचडी सा सारू	४३९	गउडी कबीरजी तिपदे १५	
वत लगी सचे नाम की	४४०	कंचन सिउ पाईऐ	४५६
पारब्रह्मी फुरमाइआ	४४०	जह मरनै सभु जगतु	४५६
जीवन पटु निरबाणु	४४१	कत नही ठउरु मूलु	४५७
जंमणु मरणु न तिन्ह	४४१	जाके हरि सा ठाकुरु	४५७
धरणि सुवंनी खडरतन	४४२		

बिनु सत सती होइ	४५८	पाप पुंन दुइ बैल	४७३
बिखिआ बिआपिआ	४५८	पेवकडै दिन चारि है	४७४
जिह कुलि पूतु न गिआन	४५९	जोगी कहहि जोगु भल	४७५
जो जन लेहि खसम का	४५९	रागु गउडी पूरबी कबीरजी	
गगन रसाल चुऐ	४६०	जह कलु अहा तहा	४७६
मन का सुभाउ मनहि	४६०	सुरति सिप्रिति दुइ	४७७
ओइ जो दीसहि अंबरि	४६१	गज नव गज दस गज	४७८
बेद का पुतरी	४६१	एक जोत एका मिली	४७९
देइ मुहार लगामु	४६२	जेते जतन करत ते डूबे	४७९
जिहि मुख पांचउ	४६२	कालबुत की हसतनी	४८०
आपे पावकु आपे	४६२	अगनि न दहै पवनु	४८१
गउडी कबीरजी दुपदे २		जिउ कपि के कर	४८२
ना मै जोग धिआन चितु	४६३	पानी मैला माटी गोरी	४८३
जिही सिरि रचि रचि	४६३	राम जपउ जीअ ऐसे	४८३
गउडी गुआरेरी असटपदी कबीर जी की		जोनि छाडि जउ जग	४८४
सुखु मांगत दुखु आगै	४६४	सुरग बासु न बाछीऐ	४८४
अहि निसि एक नाम	४६५	रे मन तेरो कोइ नही	४८५
गउडी भी सोरठि भी		पंथु निहारै कामनी	४८५
रे जीअ निलज	४६५	आस पास धन तुरसी	४८६
कउनु को पूतु पिता को	४६६	बिपल बसत्र केते है	४८६
अब मोकउ भए राजा	४६६	मन रे छाडहु भरमु	४८७
जलि है सूतकु थलि है	४६७	फुरमानु तेरा सिरै	४८८
झगरा एकु निबेरहु	४६८	लख चउरासीह जोअ	४८८
गउडी चेती		निंदउ निंदउ मो कउ	४८९
देखउ भाई ज्ञान की	४६८	राजाराम तूं ऐसा	४८९
हरि जसु सुनहि	४६९	खट नेम करि	४९०
रागु गउडी बैरागणि कबीर जी		माई मोहि अवरु	४९१
जीवत पितर न मानै	४७०	रागु गउडी पूरबी बावन अखरी कबीरजीउकी	
जीवत मरै मरै फुनि	४७०	बावन अछर लोक त्रै	४९२
उलटत पवन चक्र	४७१	ओअंकार आदि मै	४९३
तह पावस सिंध धूप	४७२	डडा निग्रहि सनेहु सनेहु	४९४
		जंजा निकटि जु घट	४९५

णाणा रणि रूतउ	४९६	रागु गउडी चेती बाणी नामदेउ जीउ की	
नंना निसि दिनु	४९७	देवा पाहन तारिअले	५०६
ममा मूल गहिआ	४९८	रागु गउडी रविदास जी के पदे गउडी गुआरेरी	
लला ऐसे लिव मनु	४९९	मेरी संगति पोच सोच	५०७
ससा सो सह सेज	५००	वेगमपुरा सहर को	५०८
रागु गउडी थिती कबीर जी की		घट अवघट डूगर	५०९
पंद्रह थिती सात वार	५०१	कूपु भरिओ जैसे दादरा	५०९
अंमावस महि आस	५०१	सतजुगि सतु तेता	५१०
त्रितीआ तीने सम करि	५०२	परिशिष्ट १	
असटमी असट धातु	५०३	श्री गुरु अमरदास यांचे संक्षिप्त चरित्र	५१३
बारसि बारह उगवै सूर	५०४	परिशिष्ट २	
रागु गउडी वार कबीर जीउ की		श्री गुरु रामदास यांचे संक्षिप्त चरित्र	५१९
बार बार हरि के गुन	५०५	परिशिष्ट ३	
ब्रिहसपति बिखिआ देइ	५०६	श्री गुरु अरजन देव यांचे संक्षिप्त चरित्र	५२३

[चोवीस] खंड २

मिथिआ श्रवन पर निंदा सुनही ॥
मिथिआ हसत पर दरब कउ हिरहि ॥
मिथिआ नेत्र पेखत पर पर त्रिअ रूपाद ॥
मिथिआ रसना भोजन अन स्वाद ॥
मिथिआ चरन पर बिकार कउ धावहि ॥
मिथिआ मन पर लोभु लुभावहि ॥
मिथिआ तन नही परउपकारा ॥
मिथिआ बासु लेव विकारा ॥
बिनु बूझे मिथिआ सभ भए ॥
सफल देह नानक हरि हरि नाम लए ॥५ ॥

(श्री. गु. ग्रं. सा. २६८)

जे कान परनिंदा ऐकतात ते कान कुचकामी होत. जे हात दुसऱ्याचे धन लुबाडतात असे हात नसलेलेच चांगले. जे नेत्र परस्त्रीचे सौंदर्य न्याहाळण्यासाठी आसुसलेले असतात ते नेत्र व्यर्थ होत. जी जीभ केवळ स्वादिष्ट भोजन करण्यात आनंद मानते अशी जीभ काय कामाची? जे पाय विषय विकारांकडे ओढ घेतात असे पाय नसलेलेच बरे. जे मन लोभाला लालचावते ते मन निरुपयोगीच होय. जे शरीर परोपकारार्थ झिजत नाही ते शरीर व्यर्थ होय. जे नाक विकारांची दुर्गंधी हुंगण्यात आनंद मानते असे नाक वाईटच. प्रभू परमात्म्याच्या ज्ञानाशिवाय सारे काही व्यर्थ आहे. नानक सांगतात जो जीव हरीचे नामस्मरण करतो त्याच्या जीवनाचे सार्थक होते.

[सव्वीस] खंड २